

до ідеї сродної праці, адже про людину потрібно судити не за її одягом та навіть не за словами, й точно не за положенням у суспільстві, а за справами, й виключно за справами. Образ жаб свідчить про те, що кожна людина повинна займатись чесним ремеслом, бо всяка розкіш може зубожіти, висохнути, як озеро, а непишне, але спокійне існування стане для нас найщасливішим. Для Григорія Савича дуже важливим чинником людських стосунків є дружба. У творі "Собака і вовк" він розкриває моральні джерела дружби: великодушність, справедливість і розумність, а заздрощами завжди можна спіймати облизня. Собаки Левкон та Фирідам – це образи людей, які розуміють справжню ціну дружби, вміють вкладати в неї сили. Вовк – це образ хитрої, егоїстичної та лицемірної людини. В баладі «Соловей, Жайворонок, Дрізд» описана щира, безкорислива дружба, що приносить справжнє щастя; за словами автора, немає нічого дорожчого, солодшого і кориснішого за дружбу. У «Мурашці і свині» філософ встановлює паралель між двома образами: розумною мурашкою та жадібною свинею – це порівняння демонструє, що прагнення до багатства та постійної насолоди не приведуть до справжнього щастя, у той час, як наполегливість, розсудливість та стриманість можуть подарувати щирі радість. У творах Сковороди птахи посідають особливе місце, кожен птах має своє образне значення: ворон має негативне значення, голуб – провісник, символ чистого мирного неба, соловей – квітучої весни, орел – мудрості, величі та свободи, яструб – нещастя. Збірка віршів «Сад Божественних Пісень» Г.С. Сковороди, яка була видана посмертно, наповнена багатьма образами тварин, які використовуються як алегорії для вираження філософських ідей та моральних вказівок. Пропоную ознайомитись з деякими з найвизначальніших образів у цьому творі: лебеді символізують чистоту і духовність, журавлі – високий рівень самовдосконалення. Лев – силу, а хитра лисиця – лукавість.

Висновки. Отже, дослідивши багату творчу спадщину генія української літератури Григорія Савича Сковороди, можна зробити висновок, що образи тварин не тільки збагачують його твори художнім вираженням, але й стають ключовим елементом для розкриття філософії автора та сенсу кожного твору, вірша, балади. Вміле оперування образами, використання простої для сприйняття алегорії зробило твори більш доступними для широкого кола читачів. За Вас, Савичу! Дякую за мудрість!

ЖАДАН І СКОВОРОДА

Онушак Г.В.

Науковий керівник: Садовніков О.К.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
anaonusak@gmail.com

Вступ. Сергій Жадан – український поет, письменник, перекладач. Народився 23 серпня 1974, в м. Старобільськ в україномовній родині. У 1991 році переїхав до Харкова, був одним з організаторів харківського неофутуристського літературного угруповання «Червона Фіра». З 2004 – незалежний письменник.

Григорій Савич Сковорода – український просвітител-гуманіст, філософ, поет, педагог. Григорій Сковорода народився 3 грудня 1722 року в селі Чорнухах на Полтавщині в сім'ї малоземельного козака, а отже і українську мову чув змалку. Його називають мандрівним філософом. Сковороду вважають зачинателем жанру байки. Сам він називав себе Варсавою, тобто сином свободи. “Багатством живиться тіло, а душу звеселяє споріднена праця”. В

багатьох моментах філософія Григорія Савича нагадує Жадана, який закликає до єдності український народ своїми піснями, віршами.

Мета дослідження. Дослідити взаємозв'язок творчості та думок Григорія Сковороди і Сергія Жадана.

Матеріали та методи. Під час написання використані літературні твори, інтерв'ю, інтернет джерела та відомості з біографії, на базі яких методом аналізу, синтезу та порівняння стає можливим досягти мети даного дослідження.

Результати дослідження. Сковорода перетворився для українців у своєрідний символ філософії. Захоплюватися Сковородою Жадан почав ще з 16 років, взявши почитати томик та намагаючись зрозуміти філософа. Вочевидь, його творчість справила враження, бо у вірші Сковороди схожі на твори його послідовника.

Для допомоги людям під час війти черпає натхнення з життя Сковороди. В умовах соціально-політичних змін у країні інтелігенція завжди виступає провідником та натхненником нових ідей, що лягають в основу громадської думки та часто визначають подальший перебіг розвитку подій. Життєвий шлях письменника та поета нерозривно пов'язаний з активною громадянською позицією, яка, окрім багатой творчості, проявляється також безпосередньою участю в усіх найважливіших подіях у житті країни. Сковорода – в кожному з нас. У філософських ідеях приділяв увагу людині й її суті, рівність між людьми, право кожного. Майбутнє суспільство Григорій Сковорода уявляв «горней республікою», де існували б загальна рівність і братерство, що імponує зараз Жадану та простежується у його творчості. Наразі росіяни «полюють» за Сковородою, знищуючи всі пам'ятки та намагаються знищити історичну пам'ять про українського філософа..

У 2023 році Сергій Жадан представив низку пісень на вірші українського філософа Григорія Сковороди під назвою SKOVORODANCE. Новий альбом – про популяризацію культури, а не її спрощення – вважає Жадан. Подібні ж проекти роблять класиків ближчими, реактуалізують їх, а не герметизують чи консервують бурхливе культурне життя. Проте звернення до Сковороди – не лише спроба популяризації творчої спадщини відомого філософа, це ще й особиста ціннісна історія письменника: «Для мене Сковорода – надзвичайно важлива постать. Я закінчував Сковородинівський університет в Харкові. Тому я так чи інакше – сквородинівець»- бачимо наслідування Жаданом Сковороди. Сковорода поєднує людей з різних міст, які писали автору з зацікавленням до проекту.

Кожній людині своє, у кожного є «свій нрав і права», які й відрізняють людей – перша думка при прослуховуванні альбому. Переклад тексту – це уособлення автора, що сидів над книжками філософа день і ніч. Головна ідея – висміювання і засудження моральних вад тогочасного суспільства, що присутні і у наш час: отримання вигоди чиновниками, антилюдяність та антиморальність. “Один у багатстві бідний, а інший у бідності багатий” – казав Григорій Сковорода. Багато людей витрачають час і життя марно, знаходячись в полоні власних дум. Як прожити життя чесно і совісно? В сучасному світі це тяжко, постає багато питань стосовно проблеми доброчесності, але спокійно може лише той, у кого совість, як чистий криштал. Цю мораль прагне нести в суспільство Жадан, адже чесність і людяність – його переваги, адже найсильніша риса характеру – вміння слухати іншого, бо люди дуже зосереджені на собі.

Висновки. Творчість Жадана тісно пов'язана з Григорієм Сковородою. Він вважає його взірцем української культури, та вкрай необхідною постаттю не тільки для себе, а і для усіх нас.